

VUOSIKERTOMUS 2023–2024

Sisältö

Rehtorin kynästä.....	3
Lukuvuoden juhlia ja tapahtumia	6
Hyvinvointiviikko	6
Koulujen välinen jalkapalloturnaus	6
Halloween.....	7
Siludisco	7
Itsenäisyysjuhla ja lakkiaiset	8
Rehtorin juhlapuhe	8
Opiskelijan ajatuksia itsenäisyyspäivänä.....	12
Lukuvuoden juhlia ja tapahtumia	14
Lucia-juhla	14
Joulujuhla	14
Penkkarit	14
Wanhoiden tanssit	15
Lukuviikko	16
Vappu	16
Hanam	17
Syksyn 2024 ylioppilaat	17
Sipoon lukion kuvataidesivut.....	18
LUMA-tiimi lukuvuonna 2023–2024.....	20
Kv-tiimin toiminta lukuvuonna 2023–2024.....	22
Espanjan opiskelijoiden opintomatka	25
Retkeilyopintojakso	26
Tutor-toiminta	28
Lukupiiri	29
Opiskelijakunnan vuosikertomus	30
Kohti eläkepäiviä	32
Rehtorin kevätjuhlapuhe 1.6.2024	34
Kevään 2024 ylioppilaat	37
Stipendit 2024	38

Rehtorin kynästä

Sipoon lukio päättää 38. lukuvuotensa tänään 1.6. innostuneena ja touhukkaana.

Tänään valmistuvat ensimmäiset ylioppilaat, jotka ovat opiskelleet uuden, 2021 voimaan astuneen opetussuunnitelman mukaan. Opiskelijat ovat opiskelleet tasapitkien kurssien sijaan 1-4 opintopisteen laajuisia opintojaksoja.

Lisäksi valmistuvat ylioppilaat ovat ensimmäiset, jotka olivat uuden, pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä. Oppivelvollisuus päättyy nykyään siihen päivään, jona opiskelija täyttää 18 vuotta. Vaikka uutisista olemme saaneet lukea, että moni lukiolainen päättää opintonsa välittömästi 18-vuotispäivänään, meillä ei onneksi tätä ilmiötä ole nähty. Keskeyttäneiden määrät ovat olleet aikaisemmallalla tasollaan, siis melko maltillisia, ja suurin osa on myös löytänyt itselleen sopivamman jatko-opintopaikan heti lukio-opintojen keskeytyessä, osan lisäksi siirryttyä muihin lukioihin.

Oppivelvollisuuden myötä ylioppilaat ovat myös saaneet oppimateriaalinsa koulutuksen järjestäjältä. Oppimateriaalien kallein yksittäinen asia on tietysti leasing-tietokone, jolla on myös kirjoitettu ylioppilaaksi. Digitalisaation myötä suurin osa oppimateriaaleista on myös ollut digitaalisia, mikä osaltaan on myös muokannut lukio-opiskelua. Tätä viimeksi

mainittua en osaa pitää ainoastaan hyvänä asiana – niin paljon ylivertaisempi on painetun kirjan käyttöliittymä digitaaliseen alustaan verrattuna. Paperisesta kirjasta on helpompi yhdellä silmäyksellä hahmottaa opiskeltavan asian laajuus. Ja käden ja silmän koordinaatio kynällä paperille kirjoittaessa tutkitusti aktivoi tiettyjä aivoalueita pelkkää ruudun tuijotusta laajemmin.

Myönnän olleeni epäileväinen oppivelvollisuuden laajenemista kohtaan. Epäilin, että toteutunutta suurempi osa opiskelijoista olisi ollut epämotivoitunutta, ”lukiossa vain pakosta”. Epäilin myös, että oppimateriaalien hankkimiseen osoitetut määrärahat olisivat olleet auttamattoman riittämättömiä. Myönnän ilolla olleeni väärässä näissä epäilyksissäni. Suurin osa opiskelijoista on edelleen lukiossa omasta halustaan. Uskoakseni suurin osa opiskelijoista myös näkee ja ymmärtää, että tulevaisuuden yhteiskunnassa pärjätäkseen pelkkää peruskoulua laajempi koulusivistys on välttämätön. Oppikirjamäärärahojen riittävyyden varmistamisesta kiitän myös koulutuksen järjestäjän eli Sipoon kunnan positiivista suhtautumista. Olemme käytännössä saaneet tarvitsemamme. Sipoolaisen lukiokoulutuksen läpikäyneiden pärjäämisen esteenä ei ainakaan ole oppimateriaalien puute.

Toivottavasti hyvä tilanne jatkuu vastaisuus-

dessakin, vaikka kuntatalouden yllä näkyikin synkkiä pilviä. Laadukkaat ja riittävät oppimateriaalit ovat myös laajan opintojaksotarjonnan ohella yksi iso kilpailutekijä lukiollemme. Henkilökohtainen toiveeni onkin, että kunta päättää jatkossakin tarjota oppimateriaalit myös 18 vuotta täyttäneille, vaikka maamme hallitus poistaisikin valtionosuuksia täysi-ikäisten oppimateriaaleilta.

Toinen toiveeni kunnan talouskassan vartijoille liittyy koulumme luokkien kalusteisiin. Tehdessämme lakisääteistä koulun turvallisuuden, terveellisyyden ja hyvinvoinnin tarkastusta tuli opiskelijoiltamme karua palautetta koulun kalusteiden mukavuudesta ja ergonomisuudesta. Palautteen mukaan luokkien tuolit ja pulpetit ”eivät sovi oikein kenellekään”. Vaikka suurin osa tuoleista ja pulpeteista ovatkin sentään ehjiä, alkavat kohta 20 vuotta vanhat kalusteemme olla päivittämisen tarpeessa.

Oppimistilojen pedagogisen monikäytöisyyden vaatimukset tulevaisuuden lukio-koulutusta varten tukisivat monipuolisempia kalusteita luokkahuoneisiin. Lukiossamme myös erikokoiset opiskelijat huomioon ottavat ergonomiset ratkaisut loistavat poissaolollaan. Lisäksi koulussa ei ole tarpeeksi taukoajkojen työskentelyyn sopivia rauhallisia oppisoppeja.

Sipoon lukion pedagogisen kehityksen painopisteitä päättyvänä lukuvuonna ovat olleet koronasta palautumisen myötä yhteisöllisen hyvinvoinnin kehittäminen ja kansainvälisyystoiminnan aktivoiminen.

Kansainvälisyystiimin toinen toimintavuosi on tuottanut kasvavaa hankehakua ja uusia kansainvälisiä hankkeita on vireillä – ensin opettajavaihdon ja sen jälkeen toivottavasti myös opiskelijavaihdon merkeissä. Koulustamme tehtiin kansainvälisyystoiminnan suunnittelun merkeissä opettajavoimin matkat Turkkiin ja Alankomaihin. Viime kesänä tehtiin Euroopan komission rahoituksella kaksi opettajien tutustumismatkaa Ranskaan, Iiter-koefuusiovoimalan rakennustyömaalle.

Kansainvälisiä Erasmus-opettajavarjostajia näkyi koulussamme tänäkin keväänä, ja ensi syksynä on tulossa lisää vieraita. Lukion espanjan kielen opiskelijoiden Madridin opintomatka viime syksynä on ollut yksi myös espanjan opiskeluun motivoivista tekijöistä, ja jatkoa näillekin matkoille on luvassa.

Syyslukukauden ajan koulussamme oli kaksi vaihto-opiskelijaa, Italiasta ja Yhdysvalloista, ja ensi lukuvuonna koulumme opiskelijoita on lähdössä vastaavasti vaihto-opiskelijoiksi ulkomaille.

Yhteisöllisen hyvinvoinnin kehittämisessä olemme aktivoituneet aikaisempiin, koronarajoitusten leimaamiin vuosiin nähden merkittävästi. Valtionavustuksen turvin opettajamme Ida Ruuthin toimiessa hankekoordinaattorina on hanketyönä järjestetty joka kuu-kausi jotain opiskelijälähtöistä toimintaa. Lisäksi opiskelijakunnan hallitus on tänä vuonna aktivoitunut erittäin kiitettävällä tavalla. Voi sanoa, että nyt opiskelijakunnan hallituksen toiminta näkyy, tuntuu ja vaikuttaa varmasti

jokaisen lukiolaisen mielestä positiivisesti ja hyvinvointia sekä osallisuutta lisäävästi. Toivon, että hankkeen myötä toteutetut runsaslukuiset tapahtumat ainakin osittain jäävät elämään ja muotoutuvat ajan myötä pysyviksi osiksi Sipoon lukion tapahtumakalenteria, ja että opiskelijakunnan hallituksen into ja palo siirtyy myös tuleville lukiolaispolville.

Lukion pitkäaikainen englannin ja ranskan kielen lehtori Eero Jussila siirtyy ansaituille eläkepäiville suvirren kajahtaessa. Useammastakin suusta olen kuullut ihmettelyä, että

miten on mahdollista, että yksi lukion nuorekkaimmista opettajista jää eläkkeelle. Esitän lukion puolesta kiitokseni ja toivon Eerolle aktiivisia ja pitkiä eläkepäiviä!

Nyt on aika levätä ja nauttia auringon lämmöstä ja tuntea viileä aamukasteinen ruoho paljaiden jalkapohjien alla. Rentouttavaa kesää kaikille ja onnea uusille ylioppilaille heidän jatkaessaan uusia haasteita kohti.

- Lukion rehtori Juha Kujanpää

Kuva: Lindell

Lukuvuoden juhlia ja tapahtumia

ABIVUODEN RIEMUJA!

ENTERIN HYVINVOINTIVIIKOLLA monenmoista asiaa ja aktiviteettia. Viikko huipentui liikuntapäivään!

Lukion pojat voittivat kultaa KOULUJENVÄLISESSÄ JAL-KOPALLOTURNAUKSESSA. Hieno suoritus!

Itsenäisyysjuhla ja lakkiaiset

Rehtorin juhlapuhe

Hyvät valmistuvat abiturientit, arvoisat juhla-vieraat, opettajat ja opiskelijat.

Ennen kuin tänään lähdemme täältä Suomen itsenäisyyspäivää juhlistamaan, olemme saaneet jälleen kahdeksan uutta ylioppilasta, joiden uudet, puhtauttaan hohtavat lakit sopivat arvokkaaseen juhlaamme paremmin kuin hyvin.

Arvoisat valmistuvat abiturientit.

Tänään te saatte olla niitä Suomi-filmien perhoshavien kanssa pellossa kirmailevia sinisilmäisiä, punaposkisia ylioppilaita. Tai vaikka ette olisikaan, on sekin hyvä tiedostaa, että asetutte tänään osaksi pitkää historiallista ketjua.

Ylioppilaat ovat olleet kansamme puheenparressa jo yli 150 vuoden ajan ”isänmaan toivoja”. Eikä syyttä – Suomen kulttuurihistoria rakentuu ja kietoutuu monin eri tavoin yhteen ylioppilaiden ja ylipäänsä akateemisen maailman kanssa.

Kun Keisarillinen Aleksanterin yliopisto, eli nykyinen Helsingin yliopisto järjesti vielä ylioppilaskokeet omana pääsykokeenaan, oli järjestelmän perusluonne jo monilta osin samanlainen kuin se nykyäänkin on. Ennen tulosten julkistamista kukaan ei tiennyt läpäisikö kokeet kokonaisuutena ja millaisin arvosanoin. Eri puolilta maata kokoonnuttiin Helsinkiin, yliopiston juhlasaliin, kuulemaan

tulokset. Läpäissee, eli uudet ylioppilaat, poistuivat juhlakansan pariin Senaatintorille, kun taas reuttaneet ohjattiin hiljaisesti takapihan puolelle. Senaatintorilta siirryttiin etsimään kauppaan ylioppilaslakkia. Ylioppilaslakki oli aiemman ylioppilasunivormun jäännös, ja sitä käytettiin koko kesän ajan. Nyt on siis tavallaan historia huomioiden aivan väärä vuodenaika tällaiselle kesälakille, ja onpa joissain lukioissa viime vuosina nähty myös vähemmän juhlavia ylioppilaspiipoja.

Vaikka näitä lakkeja on siis jaeltu jo kohta 200 vuoden ajan, on sen arvostus säilynyt – noin puolet ikäluokasta saavuttaa jossain vaiheessa tämän arvostuksen osoituksen. Edelleen ylioppilastodistus avaa ovia Suomessa ja kaikkialla maailmassa – ja toisaalta ylioppilaiden – sanahan tarkoitti siis alun perin yliopiston opiskelijaa – joukosta koko Suomi odottaa löytävänsä uudet talouden, tieteen ja kulttuurin tähtensä.

Toisaalta tutkinto on kehittynyt huimasti aikojen saatossa.

Enää ei kokoonnuta Helsingin yliopistolle kirjoituksiin, jotka nekin alun perin olivat suulliset, vaan omien tietokoneiden avulla omassa lukiossa vastataan. Ylioppilaskoe on silti edelleen rankka kestävyys-, sanoisinko sitkeyskoe. Koe, joka omalla tavallaan testaa sitkeyttä myös siinä muodossa, että se pakottaa jokaisen kokelaan olemaan

kolmesta kahdeksaan tunnin ajan yksin omien ajatustensa kanssa, keskustellen vain vastausympäristön kanssa. Nykyajan sometullaan tottuneelle ihmiselle sekin saattaa tuntua itsessään jo kestävyysuoritukselta.

Koulussa pohdimme viran puolesta aina välillä, ehkä hieman liiankin usein, että miten te, opiskelijat ja tulevat ylioppilaamme, osaatte maailmaa rakentaa, uutta tiedettä, taidetta ja teknologiaa luoda, kun niin usein näemme teidät nuoret nenä kiinni älylaitteessa. Peilaamme siinä omaa historiaamme, omaa elämäämme, jolloin ainakin mielikuvituksessamme, me olimme niitä perhoshavien kanssa lehtometsässä juoksenteleviä nuoria tiedemiehiä, jotka käytimme aikamme suuria suunnitellen ilman jatkuvia somen paineita.

Jokaisella asialla lienee kaksi puolta. On totta, että ennen ei ollut somemaailman paineita, eikä ollut niin paljon keskeytyksiä arjessa, ja oli oikeasti keskittymiskykyä lukea romaani alusta loppuun. Oltiin totuttu hitaampaan elämään. Katsokaapa vaikka Tankki täyteen -komediasarjaa YLE Areenasta. Siinä ei nykynäkökulmasta katsottuna tapahdu oikein yhtään mitään.

Muutama vuosikymmen sitten, kun koulu-tehtäviä piti kotona tehdä, ei tosiaan ollut tekoälyapuja, mutta toisaalta oli pakko polkea pyörällä kauas kirjastoon, ja toivoa, että käsikirjastosta löytyy sopivia hakuteoksia, jotka eivät olisi yli 20 vuotta vanhoja.

Ennenkin oli koulukiusaamista, sosiaalisen menestymisen paineita, muotivaatteita

ja coolien kavereiden asettamia esikuvallisia tavoitteita, joista monet vähemmän järkeviä.

Vaikka selvästi uusi teknologia tuo myös uusia ongelmia, olen silti optimisti. Uudet ongelmat ovat vain erilaisia kuin vanhat, toisaalta uudet teknologiat ovat myös ratkaisseet paljon vanhoja ongelmia. Tuoneet uudenlaista tietoyhteiskunnan tasa-arvoa ja poistaneet välimatkat maailmasta. Lisäksi nuorisohan on aina ollut pilalla, jo ainakin viimeiset 2000 vuotta. Eli ei mitään uutta siinäkään suhteessa.

Arvoisat lukiolaiset. Jokainen teistä on ainutlaatuinen, omana itsenään arvokas yksilö. Syksyllä valmistuvat ylioppilaat ovat siitä erityisen hyvä esimerkki. Syksyllä valmistuminen on yksilöllinen vaihtoehto. Kaikkien mahdollisuudet, mielenkiinnon kohteet, harrastukset tai runsaat opintovalinnat eivät mahdollista valmistumista kolmessa vuodessa, mutta jatko-opintoihin hakeutumisessa kaikki ovat aivan samalla viivalla.

Hyvät valmistuvat abiturientit. Arvosanat ja pääsykokeet ratkaisevat opintojenne suunnan tästä eteenpäin. Jos ykköstoive ei avaisikaan oviaan, kannattaa johonkin koulutukseen kui-

tenkin hakeutua ja hankkia se elämän ensimmäinen ammatti.

Elinikäinen oppiminen ei ole mikään ylioppilaspuheiden korulause, vaan totista totta. Uuden opiskelu myöhemminkin, esimerkiksi työn ohessa, ei ole nykyaikana mikään poikkeus, vaan ennemminkin sääntö. Älä ajattele, että tulet kerralla valmiiksi. Varsinkin ihmisenä valmiiksi.

Maailma arvostaa liian usein vain tehokkuutta ja taloudellisia arvoja. Yrittäkää silti nähdä myös muita arvoja. Nähkää elämässä myös hyvää ja jaloa. Entistä Yhdysvaltojen presidentti Bill Clintonia lainaten: "Pitäkää itsellänne avoin mieli ja lämmin sydän. Maailma tarvitsee teidän osaamistanne vielä."

Hyvä abiturientti. Miten tehdään yo-juhlapuhe? No, otetaan polkupyörä, poljetaan kirjastoon ja lainataan 20 vuotta vanha aforismikirja. Tässä siis muutamia viisauksia minua viisaammilta.

Tekeväälle sattuu. Erehtyminen on sallittua. Me kaikki teemme joka tapauksessa virheitä. Jos pelkää tekevänsä virheen, ei voi tehdä oikein mitään. Katso pystypäin tulevaisuuteen ja etene luottavaisesti unelmiesi suuntaan. Rakenna uutta, suunnittele suuria. Haaveile. Kokeile ja eksy. Tee sitä missä olet vahva tai kasva siinä mitä et vielä osaa. Seuraa vaitoasi. Sydämesi ääntä. Helpoin tapa eksyä on seurata muita.

Älä murehdi liikaa sitä, jos et tiedä, mikä sinusta tulee isona. Emme me kukaan muukaan tienneet. Tai vaikka tiesimmekin, har-

valla se meni niin kuin suunnittelimme. Jos et saa elämältä tässä ja heti sitä mitä haluat, saat kyllä jotain muuta.

Älä jätä tekemättä, älä jää kotiin lepäämään, koska "pärijään sitä muutenkin". Joskus on hyvä lähteä, vaikka ei tiedä mihin on menossa. Hyvä elämä on se mitä me kaikki haluamme. Hyvä elämä tarvitsee merkityksiä. Sen, että meistä on jollekulle hyötyä tai iloa. Saadaksemme merkityksen itsellemme meidän on oltava muille merkityksellisiä.

Jos tänään koet, että et täydellisesti onnistunut, ei se loppuaksesi sinua määritä. Kukaan meistä ei heti osannut kaikkea. Älä jää menneeseen jumiin. Älä eillistä kohti katso. Ei tarvitse olla hyvä, jotta voi aloittaa. Pitää aloittaa, jotta voisi tulla hyväksi. Ja tänään aloitat aivan uuden matkan.

Nyt lukion haasteet on selätetty. Tänään on juhlapäivä. Perhoshavein tai ilman. Ota-kaa siitä kaikki irti.

Tänään juhlimme myös Suomen itsenäisyyspäivää. Suomalaisuuteen liitetään kuva korkeasta koulutustasosta, mutta myös juroudesta, itsepäisyydestä, hiljaisuudesta, ehkä jopa moukkamaisuudesta. Ehkäpä myös tämä Suomi-kuvan pohtiminen on suomalaisuuden ilmentymä. "Mitähän ne meistä nyt oikein ajattelevat?"

Kohta päättyvä vuosi on ollut lähihistorian edellisten vuosien tapaan tietynlaisista hidasta vuoristorataa. Sota Euroopassa

jatkuu edellisen vuoden tapaan, lähi-idän konflikti on muuttunut sodaksi, koronakin jatkuu edelleen. Hallitus on vaihtunut, mutta taloustilanne ei ole helpottunut. Kaikki tiedämme, että inflaatio ja korot ovat korkealla ja yritysten konkurssien määrä on kasvussa. Syösykierteessä olevaa julkista taloutta koetetaan paikata leikkauksin, soite-alueet ovat talouskurimuksessa, ja itäraja on suljettu.

Haen näiden synkkien tapahtumien keskellä lohtua äskettäin edesmenneen tasavallan presidentti Martti Ahtisaaren lausduksista, jotka korostavat toivoa. Presidentti Ahtisaaren toteamuksia ovat mm. seuraavat:

- "Uskon edelleen, että kaikki konfliktit ovat ratkaistavissa. Jos vain on poliittista tahtoa."

- "Sodat ja kriisit eivät ole väistämättömiä. Ne ovat seurausta ihmisten toimista."

Nyt enemmän kuin ennen tarvitsemme Martti Ahtisaaren optimismia. Uskoa huomiiseen. Uskoa siihen, omissa käsissämme on keinot varmistaa, että sodan uhkan usva häipy, ja pystymme toimimaan aktiivisesti paremman huomisen eteen. Ja pientä realistista käsitystä siitä, että talouden toimintaan kuuluu ihan luonnollisena osana ylä- ja alamäet, matala- ja korkeasuhdanteet. Ja tilanteet muuttuvat välillä todella nopeasti. Viime vuoden alussa ei vielä ollut inflaatiota ja konkurssiaaltoa, ei korkeita korkoja vaan lähes deflaation uhka. Mikä meitä mahtaakaan uhata vuoden kuluttua?

Roosa Welling kirjoitti Helsingin Sanomien kolumnissaan marraskuun viimeisenä

päivänä, että yhä useampi nuori haaveilee oravanpyörästä irtautumisesta, ehkä Suomen jättämisestä ja muuttamisesta jonnekin kauas aasialaisille rannoille.

Ymmärrän kyllä, miksi tulevaisuudenuskoa ei joka päivä ole helppo löytää. Haaveilu sinänsä on tärkeää. Uudet innovaatiot, uudet ratkaisut niin talouden, rauhan kuin teknisten edistysaskeleidenkin takana vaativat unelmointia ja haaveilua. Mutta se parempi huomina tuskin löytyy Vietnamilaiselta beachiltä. Ei ainakaan kovin monelle. Eikä sen murehtiminen, mikä ei vielä ole tullut, ole kovin tuottoisaa.

Tuntuu välillä, että meillä kansakuntana on takanamme loistava tulevaisuus, ja nostalgisesti kaipaamme mystiseen menneisyyteen, missä kaikki oli hyvin. Sinne emme pääse.

Tulevaisuudessa on kuitenkin paljon mahdollisuuksia, vaikka niitä ei aina välttämättä Enterin seinien sisältä näe. Tulevaisuuden energiaongelmien ratkaiseminen tarjoaa paljon töitä. Tulevaisuuden ruokahuolto ilmastomuutoksen aiheuttamien haasteiden keskellä ja kestävästä liikenne- ja kuljetusinfrastruktuurin kehittäminen ja sen käytännön järjestelyt - vaativat tulevaisuudessa paljon töitä niin suunnittelun, kehityksen kuin tuotannonkin puolesta. Tulevaisuudessa suomalaisia tarvitaan paljon kansainvälisissä toimissa – esimerkiksi Euroopan unionin tulkkaus- ja virkamiespalveluissa on tapahtumassa sukupolvenvaihdos, ja kielten osaajista on huutava pula. Tekoäly on meille uusi mah-

dollisuus ja vielä lähes tutkimaton maa. Maa-
ilma ei ole valmis. Ennen kaikkea – uskotaan
itseemme!

Kansallisuuden ja itsemme vähättely, huoi-
no itsetunto – eivät ne kuvaa meitä, vaikka
joskus tuntuu siltä, että niitä puolia meistä
halutaan korostaa. Vähättely ja itsesäällissä
rypeminen eivät tuota aktiivista ponnistelua
uuden eteen. Ja huonojen asioiden korosta-
minen vie huomion kaikesta hyvästä. Kaikissa
ihmisissä, kaikessa toiminnassa on hyvät ja
huonot puolensa. Jin ja jang. Jekyll ja Hyde.

Aina Agricolan ajoista alkaen Suomes-
sa on puhuttu sisusta. Aluksi merkityksessä
”ihmisen sisin”. Ja 1900-luvun alusta alkaen
on luotu myyttiä siitä, että suomalaiset ovat
sisukkaampia kuin muut. Sisu on minun mie-
lestäni meidän suomalaisten kansallisen-
titeetin positiivisimpia puolia. Ainakin jos se
pidetään järjellisissä mitoissa.

Hyvät kuulijat. Olemme onnellisessa ase-
massa saadessamme viettää näitäkin ylioppi-
lasjuhlia itsenäisessä ja sisukkaassa Suomes-
sa. Joka tänään, ehkä enemmän kuin pitkiin
aikoihin, kansakuntana tietää mitä se tahtoo
ja mihin se kuuluu. Haluankin lopuksi esittää
kiitokseni jo tässä vaiheessa kaikille koulu-
yhteisön jäsenille kuluneesta vuodesta ja
toivottaa niin uusille ylioppilaille, heidän lähi-
piireilleen kuin myös koulun henkilökunnalle
ja kaikille lukiomme opiskelijoille rauhallista
itsenäisyyspäivää.

Lukion rehtori Juha Kujanpää

Opiskelijan ajatuksia itsenäisyyspäivänä

Arvoisa juhlaväki,
on kunnia olla täällä tänään kanssanne
juhlitamassa 102-vuotiaista Suomea. Jotta
voimme kääntää katseemme tulevaisuuteen,
on meidän muistutettava itseämme men-
neestä. Suomi on ollut osa niin Ruotsia kuin
Venäjääkin ja kun tsaari Nikolai II syrjäytettiin
helmikuun vallankumouksen jälkeen, näki
tyytymätön Suomi viimein tilaisuutensa koit-
taneen ja tarttui siihen. Näin Suomi päätti ir-
rottautua Venäjämästä ja 1917 julistettiin Suomi
itsenäiseksi. Tämänkään jälkeen ei Suomen
itsenäisyys ollut itsestäänselvyys, vaan se oli
uhattuna useamman sodan aikana, mutta
urheat sotiamme veteraanit, menneen tule-
vaisuuden miehet ja naiset, taistelivat itsenäis-
yytemme puolesta.

Nyt on meidän aikamme olla sankareita,
tämän päivän Simo Häyhiä, Johan Ludvig
Runebergejä ja Minna Cantheja, kaiken kaik-
kiaan meidän tulee olla vahvoja ja rohkeita
nuoria miesten- ja naistenalkuja. Olemme
saaneet harteillemme suuren vastuun, sen
lisäksi, että meidän tulisi pitää huolta itses-
tämme ja toisistamme, tulee meidän myös
mieltä vanhempamme ja jälkikasvuamme.
Miten me teemme tulevaisuuden Suomesta
paikan, jossa vanhempamme voivat viettää
eläkepäiviään rauhallisin ja turvallisin mielin
tai jälkikasvumme voi leikkiä hiekkalaatikolla
hymysuin, kurahousut hiekassa.

Teemme joka päivä valintoja ja tekoja niin suuria kuin pieniä, joiden avulla juhlistamme ja muistamme Suomea, isänmaatamme. Suomalaisuudella on valtava merkitys joka päiväiseen elämäämme näkyi se sitten ensiluokkaisen ja arvostetun koulutuksen tai kotimaisten elintarvikkeiden suosimisen muodossa. Nämä asiat nähdään usein itsensänselvyyksinä ja täten niiden ihmeellisyys jää helposti takaa-alalle. Kuitenkin nämä arkipäiväiset asiat, kuten ilmainen koulutus, ilmainen kouluruoka, Suomen hämmästyttävät maisemat ja tasa-arvo, ovat osa Suomen identiteettiä ja sitä, miksi suomalaisuus on niin hienoa. Kiireen keskellä kiittolisuuden tunne tuntuu unohtuvan, mutta silti jokainen meistä osoittaa näillä arkisilla valinnoilla kiittolisuutta ja suurta arvostusta menneitä ja tulevia taistelijoita kohtaan.

Nuoriso on tulevaisuus. Me olemme tulevaisuus. Ilmastoahdistus, pelko ettei huomista ole ja epävarmuus tulevaisuudesta. Meidän käsiemme varassa on tulevaisuuden Suomi. Paljon on vielä tehtävää, mutta olemme sinnikkäitä ja täynnä elinvoimaa. Muutoksen tuulet puhaltavat jo ja niiden mukana kuljemme kevyin askelin kohti tulevaisuutta, mikäli jokainen kantaa kortensa kekoon. Ottaakamme mallia historiasta, niistä rohkeista miehistä ja naisista, jotka silloin muuttivat maailmaa ja muistakaamme pitää yhtä vuoden pimeimpinäkin tunteina. Olkaamme ylpeästi niitä nuoria, jotka muuttavat Suomea. Olkaamme toistemme valo pimeässä.

*“Mä pelkään pahoin
etten selvii ehjin nahoin
Mut mä taistelen vastaan
niin kauan ku mä voin
Jos säki teet samoin
Sun kanssa unelmoin ja ehkä huominen
on meille avoin”*

Näiden Reino Nordinin sanojen saattelemana toivotan teidät tervetulleeksi juhlimaan Suomea ja kaikkea sitä, mikä tekee meistä suomalaisia.

Kiitos!

Opiskelijakunnan puheenjohtaja
Jon Kölhi

Lukuvuoden juhlia ja tapahtumia

Enterin yhteisessä LUCIA-JUHLASSA perinteiden mukaan kulkue, musiikkia ja jouluista herkuttelua.

Lukion URAPÄIVÄNÄ saimme vieraaksemme opinahjomme entisiä opiskelijoita, jotka kertoivat omasta polustaan. Erityisesti Hassan Maikalin esitys kosketti ja kiinnosti.

ENTERIN JOULUJUHLA oli tänä lukuvuonna suurelta osin lukion toisen vuosikursin käsialaa: musiikkia, kilpailuja ja muita toinen toistaan tasokkaampia esityksiä!

PENKKARIT

Lukuvuoden juhlia ja tapahtumia

LUKUVIIKKO on vuosittainen lukemisen ja lukutaidon teemaviikko, joka pyrkii innostamaan kaikenikäisiä kirjojen ja lukemisen pariin. Osana teemaviikkoa koulussamme järjestettiin monipuolista ohjelmaa: opiskelijoiden paneelikeskustelu, leikkimielisiä kisoja sekä teatteriesitys.

VAPPUA juhlistettiin koko Enterin voimin upeassa säässä vappuisia rasteja kiertäen.

Vastavalitut tutorit järjestivät ensitöikseen HANAMIN eli kirsikankukkajuhlan.

Syksyn 2023 ylioppilaat

- *Gustafsson Amos*
- *Haapaharju Aada*
- *Harinen Tuulianna*
- *Kainulainen Hilma*
- *Nykänen Tuomas*
- *Nylén Tuomas*
- *Reitola Marjaana*
- *Valta Aino*

SIPOON LUKION KUVATAIDEOPINTO- JAKSOILLA ON TAITEILTU...

...JA RETKEILTY AHKERASTI LUKU- VUONNA 2023-2024

LUMA-tiimi lukuvuonna 2023–2024

Kuluneen lukuvuoden aikana LUMA-tiimi koostui Iidasta, Janetesta, Suvista, Liisasta ja Janista. Jani palaili tiimiin isyysvapailtaan ensimmäisen periodin lopussa ja Liisa K. liittyi tiimiin kevätlukukaudella erittäin toivottuna lisänä.

Toimintamme kohokohtiin kuului uusien ensimmäisen vuoden opiskelijoiden ryhmäytyks, joka tapahtui aurinkoisissa tunnelmissa Kallahden niemellä Helsingissä heti elokuussa.

FTD1100

	K2	K3	R7	R5	R6
Keltainen pirkke	0,5557		0,772	0,672	0,775
	0,1771		0,177	0,777	0,772
Keltainen sinioide	0,1577	0,555		0,777	0,772
	1	1	0,677	0,155	0,777
Sininen pirkke	1	1		1	1
	0,5	0,65			
Pirkki	0,458				
Keltainen	0,571				
Sininen	0,777				

Syksyn aikana Jani, yhdessä opinto-ohjaajan ja Janeten kanssa, teki kiertuetta lähialueen sipoolaisissa kouluissa esitellen LUMA-linjaa nykyisille yhdeksäsluokkalaisille ja heidän huoltajilleen.

Keväällä Janette ja Jani osallistuivat LUKE-MA-verkoston kehittämispäiville Tallinnassa yhdessä kemian opettaja Harrin, rehtori Juhana ja opinto-ohjaaja Marin kanssa. Kehittämispäivät tarjosivat erinomaisen tilaisuuden

verkostoitua, jakaa ideoita ja saada inspiraatiota tulevaan. Kuulimme luentoja muun muassa Itämeren suolapulssien fysiikasta, molekyyli-genetiikasta ja tekoälyn hyödyntämisestä sekä matematiikan opetuksesta Virossa. Pääsimme myös tutustumaan Proto-keksintötehtaaseen Tallinnassa.

Kemianteollisuuden, elintarviketeollisuuden ja energiateollisuuden edustajat esittäytyivät LUKEMA-päivillä ja toivat esille oman huolensa luonnontieteen osaajien puutteesta ja korostivat kestäväen kehityksen osaamisen merkitystä omilla aloillaan. LUMA-osaamiselle on aina kysyntää!

Kv-tiimin toiminta lukuvuonna 2023–2024

Kuluneena lukuvuonna Kv-tiimi eli Jani, Janette, Harri ja Eero, on aktivoitunut etsimään uusia kansainvälisiä kumppaneita Sipoon lukiolle ja ylläpitämään jo syntyneitä suhteita. Eerolle kulunut lukuvuosi oli viimeinen, niin myös Kv-tiimin jäsenenä. Jos jonkinlaista Erasmus+ -hakemusta on kirjoitettu (pienimuotoisia kumppanuushankkeita) ja vastauksia niihin odotetaan tulevana syksynä. Vielä siis ei tiedetä saadaanko Erasmus-hankkeille rahoitusta vai ei.

Lukion rehtori Juha Kujanpää ja kemian lehtori Harri Nätkinniemi osallistuivat kesällä 2023 Euroopan komission rahoittamalle tutustumismatkalle Ranskan Cadaracheen Iter-koeydinvoimalan rakennustyömaalle.

Projektin tarkoituksena on tuottaa toimivan fuusiovoimalan prototyyppi.

Komission rahoittaman vierailun tarkoituksena oli miettiä keinoja fysiikan opiskeluun kannustamiseksi ja yleisesti välittää tietoutta 22 miljardin euron hintaisesta projektista, jonka turvin pyritään luomaan tulevaisuuden toimiva ja päästötön energianlähde.

Lokakuussa Janette edusti tiimiä OPH:n innoittamana ja rahoittamana KV-päivillä Porin Yyterissä ja osallistui työpajoihin "info aloittelijalle", "kestävät liikkuvuudet" ja "ilmas-
topalapeli". Aiheet sopivat hyvin Erasmus-hankkeisiin, joista kaksi liittyy kestäväan kehitykseen.

Fast Consumption -aiheinen hankehakemus Turkin ja Belgian kanssa vei Janin ja Janetin viime tammikuussa OPH:n rahoittamalle valmistelevalle vierailulle Turkin Adanaan. Adanassa tutustuttiin paikallisiin kumppaneihin, kouluun ja oppilaisiin sekä kirjoitettiin hankehakemus yhdessä pääosin valmiiksi. Samalla tutustuttiin Adanan kulttuuriin ja nähtävyyksiin mahdollista opiskelijaliikkuvuutta silmällä pitäen.

Muitakin hakemuksia on vuoden aikana laadittu mm. työnimikkeillä "Climate change" yhdessä Kreikan ja Pohjois-Makedonian koulujen kanssa, sekä "Ai-expert" yhdessä Itävallan ja Portugalin koulujen kanssa.

Harri lähetettiin maaliskuussa Alankomaiden Haagiin hankkimaan lisää kansainvälisiä kontakteja. Erasmus+ -seminaarin aiheena oli digitaalisen opetuksen kehittäminen, eli erityisen tärkeä ja ajankohtainen aihe. Harri löysi reissun aikana useita mahdollisia yhteistyökumppaneita.

Syyslukukaudella Sipoon lukion arkea oli ilahduttamassa kaksi vaihto-opiskelijaa: Lukas Kaliforniasta ja Aurora Italiasta. Vaihtarivas-
taavan roolissa Janette pyrki perehdyttämään vaihto-opiskelijat suomalaisen lukion käytäntöihin. Vaihtarit suorittivat omien valintojensa mukaisia lukio-opintoja biologiasta uskontoon. Vapaa-ajan viihtyvyydestä huolehtivat isäntäperheet ja uudet suomalaiset ystävät. Vaihtareiden lukukausi huipentui joulujuhlaan, jossa he pääsivät kertomaan koko koulun edessä kokemuksistaan Suomessa ja jakamaan ajatuksiaan suomalaisista, suomalaisesta koulusta ja tietenkin Suomen säästä opiskelijoiden esittämien kysymysten pohjalta. Lahjaksi heille annettiin tietenkin talviset muumimukit. Ilmeisesti vaihtarit viihtyivät hyvin, sillä Aurora kävi Suomessa jo helmikuussa ja osallistui vanhojen tansseihin!

Sipoon lukiossa on kuluneena lukuvuonna käynyt muitakin kansainvälisiä vieraita, pääosin opettajia, Italiasta pariinkin kertaan. Lisäksi ryhmä muita eurooppalaisia, kuten saksalaisia, kävi tutustumassa suomalaiseen lukioon. Vierailijat ovat olleet kiinnostuneita myös ammatillisesta opetuksesta ja tutustuneet mahdollisuuksien mukaan Keudaan. Vierailijat ovat olleet mukana oppitunneilla ja olleet erityisen kiinnostuneita digitalisaatiosta. Kv-tiimi on muun muassa järjestänyt lähtökahvituksen vierailijoille.

Espanjan opiskelijoiden opintomatka

Elokuinen reissu Madridiin 2023 oli ikimuistoinen. Madridin nähtävyydet ja ihanan kaupungin kulttuuriin tutustuminen tapahtui 42 asteen helteessä. Onneksi opimme pian selviytymään näissä ääriolosuhteissa ja onnistuimme käymään kaikissa suunnitelluissa kohteissa. (Kiitos hyvien ilmanjäähdytys systeemien ja vesipullojen).

Junamatkan päässä oli keskiaikainen kaupunki Segovia, jonka linnaan ja vanhaan roomalaiseen akveduktiin saimme tutustua. Oli mukava vaellella historiallisessa vanhassa kaupungissa, sen kivisillä ja välillä hyvinkin kapeilla kaduilla.

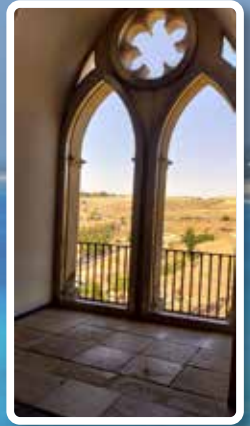
2000- vuoden ajan on tässä kaupungissa asuttu, ja Espanjan kuningaskunnan ensimmäiset kuninkaat ja kuningattaret ovat asuneet sen linnassa, Alazar de Segovia.

Makumuistoja jäi myös, café con leche, bocadillos de calamares, gambas al ajillo ynnä muita tyypillisiä herkkuja.

Espanjassa on aina ollut ystävällinen vastaanotto. Aurinkoa ja iloa ja ystävällisyyttä saimme kokea myös me tällä matkalla.

Seuraavaa opintoreissua odotan jo kovasti.

La Profe
Espanjan opettaja
Merja Parada

Retkeilyopintojakso

Toistamiseen Sipoon lukion historiassa innokas joukko kakkosia (ja kaksi vielä innokkaampaa abia!) lähti Repovedelle kahden yön vaellukselle, johon valmistauduttiin suunnitelmalla ja esittelemällä ryhmissä vaellusreitti ja yöpymispaikat, retkivarusteet ja -eväät sekä hygienia- ja EA-välineet. Lähdön lähestyessä oli jälleen kerran varauduttava kylmään ja tuuliseen säähän, ja tällä kertaan myös sateeseen. Suomen kevään eteneminen pysähtyi ennen helatorstaina alkavaa reissua ja jatkui pian sen jälkeen. Lämpötilat eivät kuitenkaan painuneet pakkaselle yöllä vaan pysyivät parissa plus asteessa.

Vaellukselle kukin varustautui omalla tavallaan. Joku panosti ruokailuun, toinen lämpimänä pysymiseen, kolmas tasokkaaseen teltaan. Joku taas lähti vaellukselle tennareissa, toinen farkuissa ja kolmas ilman kunnon ruokaa tai ruoanlaittovälineitä. Kolmen päivän vaelluksen aikana kärsittiin eri-

laisista jalkakivuista, kylmyydestä, painavista rinkoista sekä kaakkurin, lokiien ja hanhien aiheuttamasta aamuyön metelistä - miten äänekäs luonto onkaan! Äänekkäitä saattoivat olla myös Sipoon lukion retkeilijät, sillä juttua riitti myöhään iltaan leirinuotion ääressä ja vielä teltoissa.

Etukäteen tutustuttiin myös retkeilyetikettiin ja Repoveteen kansallispuistona. Mukaansa opiskelijat saivat tehtäviä joiden avulla tutustuttiin Repoveden luontoon ja kannustettiin pysähtymään ja poikkeamaan tiettyihin kohteisiin, joista saatiinkin paljon upeita valokuvia.

Vaellusreitti kulki pitkin Kaakkurinkierrosta ja liikkeelle lähdettiin Saarijärveltä. Ensimmäinen yö vietettiin pienessä sateessa Määkijällä ja toinen armottoman tuulen koettelemana Olhavalla. Toisilla tuli liian lämmin jopa kesämakuupussissa ja jotkut palelivat pakkassään makuupusseissa.

Vaelluksen aikana ehdittiin kavuta Katajovuorelle, Mustalamminvuorelle ja Olhavanvuorelle. Kuvia päästiin ottamaan myös Lapinsalmen riippusillan kupeessa, vaikka silta tosin oli jälleen poissa käytöstä. Osa opiskelijoista kävi myös ajalemassa Ketunlossilla. Lintujen lisäksi bongattiin matelijoita ja ihasteltiin sammalten ja jäkälien lajikirjoja.

Ennen kaikkea nautittiin yhdessäolosta ja hiitaasta elämästä luonnon ehdoilla. Opiskelijat pitivät yllä reipasta, positiivista ja kannustavaa ilmapiiriä sekä osoittivat olevansa selviytyjä aineista.

Janette Haubensack
biologian ja maantieteen lehtori

Tutor-toiminta

Tutoreina toimivat lukuvuonna 2023–24 Jessica de la Rosa Zorita, Clara Haarmann, Lumina Huotari, Asta Kärnä, Jon Kölhi, Eero Laaksonen, Haneefah Rehman, Salla Rinkinen, Matilda Ryyppö, Santeri Sanaksenaho, Minea Sormunen ja Ronja Suortti. Tutorit opastivat, auttoivat ja ohjasivat uusia opiskelijoita sekä olivat mukana lukion markkinoinnissa.

Tutorien toimintakausi lähti käyntiin kieli-luokissa, jossa tutorit ottivat lukiomme uudet opiskelijat vastaan. Tutorit jatkoivat ensimmäistä koulupäivää omien ohjausryhmiensä kanssa ja kierrättivät ykkösiä lukion tiloissa. Tutorit päivystivät ensimmäisinä koulupäivinä ala-aulessa tutorpisteellä, jossa ykköset saivat käydä kyselemässä mieltä askarruttavista asioista matalalla kynnyksellä.

Alkusyösyn aikana tutorit kertoivat ykkösille vinkkejä lukio-opiskeluun ja opintovalintojen tekoon. Tutorit olivat mukana vetämässä ohjelmaa kahdessa eri ryhmäytymispäivässä. Ensimmäisenä ryhmäytymispäivänä tutorit seikkailivat ykkösten kanssa lukion lähiympäristössä tehtäviä ratkoen. Toisena ryhmäytymispäivänä ykköset kiersivät erilaisia rastipisteitä, söivät juhla-aterian ja katsoivat elokuvaa.

Syksyn aikana tutorit olivat mukana vanhempainilloissa ja kiersivät yläkoulujen oppitunneilla kertomassa Sipoon lukiosta opiskelijan näkökulmasta. Hyvinvointiviikolla tutorit

pitivät teemapäivän unen ja levon tärkeydestä. Syksy huipentui SiluDiscoon, jonka tutorit järjestivät yhdessä opiskelijakunnan hallituksen ja kahvikerhon kanssa. Tammikuussa tutorit olivat mukana järjestämässä avoimia ovia 9.-luokkalaisille.

Tutorit osoittivat vuoden aikana innokkuutta, ideointikykyä ja taitoa esiintyä. Lämmin kiitos ihanille tutoreillemme!

Mari Ala-Krekola ja Mari Huotari
Tutorohjaajat

Lukupiiri

Lukupiiri on kokoontunut lukuvuoden mittaan säännöllisesti keskustelemaan osallistujien itse luettavaksi valitsemista kirjoista pienen purtavan äärellä. Vuoden mittaan olemme yhdessä lukeneet niin novelli- ja runokokoelman kuin säeromaanin, dystopiaa ja romanttisen rakkaustarinankin. Polveileva keskustelu on antanut tilaa kaikenlaisille lukukokemuksille ja monipuoliselle tulkinnalle kirjojen henkilöhaumoista, teemoista ja tyyleistä - hyvää ryhmähenkeä ja uusiin ihmisiin tutustumista unohtamatta.

Lukupiirin kevään viimeinen tapaaminen täydessä kukassa olleiden kirsikkapuiden alla sisälsi jäätelön lisäksi puhetta runoudesta.

Henna Mannonen

äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori

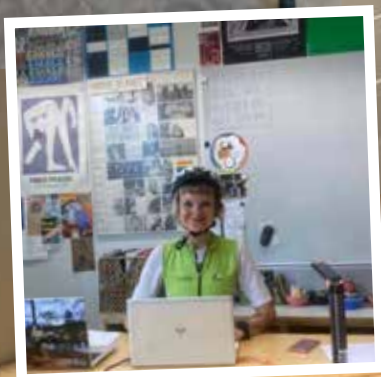
Opiskelijakunnan vuosikertomus

Sipoon lukion opiskelijakunnan hallituksen "OPKH" toiminta käynnistyi heti elokuussa uusien jäsenten rekrytoinnilla. Hallitukseen etsittiin sekä ensimmäisen että toisen vuosikurssin opiskelijoita. Vaalien jälkeen opiskelijakunnan hallituksen muodosti 12 nuorta. Tänä vuonna hallitus on ollut hyvin aktiivinen. Olemme järjestäneet monenlaista ohjelmaa opiskelijoille kuluneen vuoden aikana. Kuluneeseen vuoteen on mahtunut muun muassa: teemapäiviä, lukuisia Instagram postauksia, joulukalenteri, lukion uuden maskotin nimiäiset, monia kokouksia niin keskenämme kuin eri tahojen kanssa, huikea koulutusviikonloppu Watereilla Turussa sekä ennennäkemätön SILUDISCO, joka toteutettiin yhdessä tutoreiden, kahvi-kerhon, opettajien sekä sponsoreiden kanssa.

Meidän opiskelijakunnan aktiivisen toiminnan on havainnut myös Suomen lukiolaisten liitto.

Meidän lukion opiskelijakunta valittiin Uudenmaan aktiiviseksi opiskelijakunnaksi 2023.

- Luminia Huotari 22A

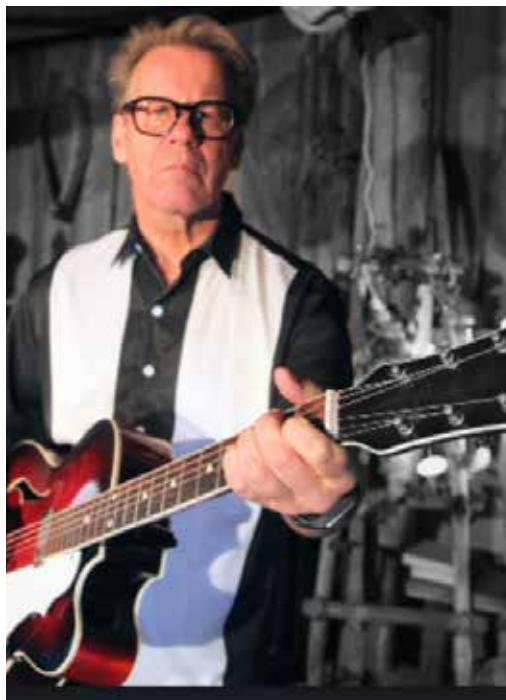

Kohti eläkepäiviä

Aikaperspektiiviä X-sukupolvelle: synnyin lokakuussa 1962 keskelle Kuuban ohjuskiiriä (look it up!) ja todellista kolmannen maailmansodan uhkaa. Luultavasti katsoin vuoden 1969 kuukävelyä mustavalkotelevisiosta. Kävin neljä luokkaa kansakoulua, kolme luokkaa oppikoulua ja kaksi luokkaa uutta peruskoulua ennen siirtymistäni lukioon vuonna 1979. Maailman ja koulun murroskohtia siis osui polulleni yllin kyllin.

70-luvun lopulla lukion aluksi valittiin joko matikka-, kieli- tai reaalilinja ja 2,5 vuotta istuttiin samassa ryhmässä koko vuosi samalla lukujärjestyksellä. Vaihtelusta ei puhuttakaan, vaan sitouduttiin kun ei muuta voitu. Itse kirjoitin lyhyen matikan ja viisi kieltä ja pääsin helpolla, omasta mielestäni. Reaalipuolen sivistyspohja ei täten kovin vankaksi päässyt muodostumaan - yhdenlaista valinnaisuutta jo siis tuolloin. Psykologian ja fysiikan/kemian valitsin pois ns. tarpeettomina, enkä ihan täysin osannut arvostaa kaikkien opettajieni ponnistuksia yleissivistykseni eteen. Sitten min olen tavannut opiskelijoillekin todeta: aina kun olet jossain, olet jostain poissa.

Nykynuoriso ei kuulemma lue kirjoja - vertailun vuoksi: jostain syystä oma poikaporukka sai lukiovuosina päähänsä kahlata aimo kasan maailmankirjallisuuden klassikoita ja vertailla lukulistoja brassailumielessä: Dostojevskia, Salamaa, Hesseä, Vonnegutia...

Tylsyyden käsite taisi olla tuolloin aika venyvä. Tehtiinpä parhaan kaverin kanssa muutama numero omaa pienlehteä ilman minkäänlaista atk-apua: leikkaa ja liimaa tarkoitti siis juurikin saksien ja liimapuikon kanssa askartelua. Aiheet vaihtelivat musiikista runouteen ja teiniangstiin. Onkohan mikään muuttunut digitaalisten julkaisualustojen myötä?

Mitä opetuksen digitalisaatioon tulee, opettajaurallani olen sen verran montaa monistetta ja konseptia hypistellyt, etten todel-

lakaan haikaile paperilliseen oppimisympäristöön saati liitutaulujen kirkuntaan. Omiin ajatuksiin vaipuminen ja väärille sivuille eksyminen taitaa kuulua nuoruuteen aikakaudesta ja työvälineistä riippumatta...

Tekoälyn tulosta sen verran, että vaikka omaa järkeä, tietoa ja älyn käyttötaitoa ei mikään robotiikka korvaa, on vanhan jäärän pakko ihailla nykyteknologian suomia mahdollisuuksia rutiinitehtävien ja ajanhukan delegoimisessa koneille - eri asia sitten, kuinka helpolla ihmisen kannattaa elämässä itsensä päästää, vai onko päämäärän eteen ponnistelu arvo sinänsä?

Maailma ei valitettavasti nykynuorelle näyttäydä yhtä vakaan harmaana kuin omana lukioaikana: Kekkonen, Neuvostoliitto ja suomettuminen otettiin itsestäänselvyyksinä, ja kylän R-kioskilta ostettu Melody Maker -lehti sai toimia ikkunana ulkomaailmaan. MTV:n Kymmenen uutiset ja Amerikan Music Television olivat vasta tuloillaan. Elettiin reaaliajassa eikä osattu haaveilla realitystä. Toisaalta tieto alkoi jo lisätä tuskaa kylmän sodan molempien osapuolten käyttäessä kyseenalaisia keinoja politiikassaan.

Ajokortin saadessaan nuori ei silloin muinoin autoa hankkiessaan ajatellut päästölukemia, kaatopaikat pursusivat kierrätyskelpoista tavaraa ja Koijärven ympäristöprotesti yllätti Kekkoslandian totaalisesti. Pentti Linkola (R.I.P.) kirjoitti tulikiven katkuisia pamfletteja luonnon puolesta eikä kyselty ihmisoikeuksien perään.

Yliopistoon haettiin pääsykokeilla ja päästiin, jos päästiin. Kolmantena opiskeluvuotena alkoi käydä selväksi, että opettajaksi päätyminen oli uravaihtoehtoista se vähemmän mahdollon, kun paperien pyörittely tutkijana ei sittenkään houkutelut. Ja jälleen, tässä seison katse tukevasti tulevaisuudessa aivan kuin vuonna 1981 ylioppilana: nyt jotain ihan muuta, kiitos.

Summa summarum: 35 vuodessa oppii opettamisesta sen verran, että voin poistua nöyrän proverbiaalisesti takavasemmalle ja antaa uusien sukupolvien oppia sen, mitä opittavissa on. Ugh, olen opettanut. Goodbye and all the best.

Eero, ylioppilas vm-81

Rehtorin kevätjuhlapuhe 1.6.2024

Arvoisa juhlayleisö, opettajat ja opiskelijat, ja erityisesti abiturientit! Tervetuloa vielä omastakin puolestani Sipoon lukion ylioppilajuhlaan. Ennen kuin tänään suvivirsi kajahtaa, olemme saaneet jälleen 55 uutta ylioppilasta.

Tämä päivä kaikkinen seremonioineen merkitsee minulle henkilökohtaisesti syytä nousta aamulla sängystä ja lähteä töihin. Tämä on se palkanmaksun päivä, jota kohti opettajana ja rehtorina työskentelen jokaisena sateisena syyspäivänä, kun väentäydyn vuoteesta ylös, vaikka olisi vielä ramaissut niin makeasti, ja jokaisena keväisenä huhtikuun päivänä, kun huomaan vaihtaneeni kesärenkaat liian aikaisin autooni. Tämä päivä antaa minulle uskoa huomiseen, toivoa tulevaan. Tämä päivä kuvaa sitä, että koulutus on suomalaisten hyvinvoinnin vahvin tukijalka. Sitä kannattaa juhlia.

Navigare necesse est, vivere non est. Purjehtiminen on välttämätöntä, eläminen ei. Nämä Pompeiuksen ylpeät sanat kuvaavat tekemisen ja osaamisen, pystymisen, merkitystä ihmiselle.

Pysyvintä elämässä lienee muutos. Edesmennyt presidenttimme Mauno Koivisto vastasi aikoinaan, kun häneltä kysyttiin, että minkä sortin sosialisti hän oikein olikaan, että hänelle jotain myyttistä päämäärää tärkeämpi asia on liike itsessään. *Navigare necesse est.*

Tänään valmistuvat ylioppilaiksi samaan aikaan sekä viimeiset vanhan, 2016 käyttöön otetun, ja ensimmäiset uuden, 2021 käyttöön

otetun opetussuunnitelman mukaan opiskelleet ylioppilaat. Lisäksi tänään valmistuvat ensimmäiset laajennetun oppivelvollisuuden mukaan opiskelleet, jotka ovat siis myös ensimmäiset, jotka saivat oppimateriaalinsa koulun puolesta.

Jouduin ihan pinnistelemaan muistiani, kun yritin miettiä, että voiko se olla totta, mutta onhan se: kun te abiturientit aloitte ensimmäisen vuotenne lukiossa, käytiin koulua vielä maskit päällä ja yritettiin huolehtia turvaväleistä. Ja muutama teistä on käynyt vielä lukio-opintojaan myös etäopetuksessa. Nyt se aika tuntuu mahdottoman kaukaiselta, kuin muinaiselta historialta.

Korona-ajan jälkeen läpi koko lukiolaitoksen opiskelijoiden yhteisöllisyys oli kärsinyt pahan iskun. Viimeisten kahden lukuvuoden ajan olemme tehneet yhteisöllisyyden uudelleen rakentamiseksi paljon töitä. Päättävän lukuvuoden ajan olemme rakentaneet hankerahoituksen turvin hyvinvointia ja osallisuutta tukevia rakenteita. On ollut todella ilo nähdä, kuinka opiskelijakunnan hallitus on myös aktivoitunut ihan uudella tavalla tämän lukuvuoden aikana. Viikaisu opiskelijakunnan Instagram-tilille vahvistaa tätä käsitystä. Me olemme taas me. Jokainen opiskelija omalla yksilöllisellä tavallaan osaa ottaen. Kukin omalla tavallaan.

Lukuvuoden aikana on retkeilty niin Espanjassa kuin Repovedellä, käyty museoissa

ja näyttelyissä, pidetty diskoa, vietetty vuoden juhlia ja Enterin sauruksen nimiäisiä, hyvinvointiviikkoa ja liikuntapäivää. Opiskelijakunnan kisailut, visailut ja Kahootit ovat tuoneet yhteisöllistä tunnelmaa läpi vuoden. Kiitos niin opiskelijoille kuin henkilökunnallekin, erityisesti hankevastaava Ida Ruuthille, sitoutumisestanne ja panoksestanne.

Hyvä abiturienti. Parhaasi olet tehnyt. Kaikkiesi Abittiin antanut. Työn tulokset kohta konkreettisesti kädessäsi. Ja jos tulokset jäivät harmittamaan, muista, että todistus katsoo eiliseen. Huomenna kaikki on taas mahdollista. Jokainen todistus auttaa ponnistamaan uutta kohti.

Olet nyt koulusta vapaa. Mutta et ole vapaa vastuusta. Oman elämäsi vastuusta. Vastuusta aikuisen ihmisen.

Luota kykyihisi. Jatka rohkeasti eteenpäin.

Tulevaisuus ei tule olemaan pelkästään ruusuilla tanssimista. Se on myös ruusujen kasvattamista. Uusien vaalimista. Itsestä huolenpitoa. Mahdollisuuksiin tarttumista.

Olet suorittanut sen mitä pystyimme sinulle tarjoamaan. Olemme tarjoilleet sinulle tietoja ja taitoja, mutta myös arvoja ja asenteita. Perinteitä ja menneiden sukupolvien viisautta. Usein sanotaan, että tulevaisuutta voi rakentaa vain olemalla luova. Ja että luovuus taas on sitä, että osaa ajatella ”laatikon ulkopuolelta”. Mutta laatikon ulkopuolelta ei voi ajatella, jos ei tiedä, missä ja millainen se laatikko on. Joskus on opittava vain ulkoa vaikka ei ymmärrä. Pitää vain toivoa, että voisi joskus kasvaa siihen mittaan, että ymmärtääkin. Yritän tällä sanoa, että ylioppilastutkinto

kokeineen on tarpeellinen nyt ja tulevaisuudessakin. Se vahvistaa ja varmistaa kansamme sivistystä.

Huomenna, kun juhlat ovat ohi, kun arki jälleen koittaa, on sinun luotava katsaus omiin eväisiisi ja lähdeittäviin niiden kanssa kohti tuntematonta. Sinun täytyy löytää oma suuntasi elämän merellä.

Ylioppilastutkinto ei tämän päivän maailmassa tarjoa itsessään kovinkaan monenlaisia työmahdollisuuksia. Siksi sinun on jatkettava oppimista, kehittymistä siksi ihmiseksi, mikä sinusta kerran tulee.

Tulet saamaan monenlaisia ohjeita tulevalle matkallesi.

Eletyn elämän, tehtyjen ratkaisujen, tehtyjen virheiden tuomalla varmuudella annettuja. Ota kiitoksella saamasi ohjeet vastaan, mutta tee lopulta omat ratkaisusi.

Muista, että toista ihmistä katsomalla näet vain lopputuloksen, et matkaa mikä piti kulkea, et virheitä mitä piti tehdä, et etsintää, joka tuotti juuri tietyn lopputuloksen. Kaikki ovat olleet epävarmoja joskus.

Uskalla unelmoida, uskalla nähdä mitä muut eivät näe. Myös sinussa itsessäsi.

Ja jos ei kaikki menekään kuten toivoit, jos opiskelupaikka antaa odottaa itseään, tee kuitenkin jotain. Kotoa sinua kukaan ei tule noustamaan, on hyvä neuvo niin seurustelusuhdetta, työpaikkaa kuin opiskelupaikkaakin vailla olevalle. Joustavuus yhdessä kohdassa ja periksiantamattomuus toisessa, ja löydät kyllä oman tiesi. Kanna kuitenkin oma vastuusi tehdyistä valinnoista, niistä vääristäkin.

Kun itse 27 vuotta sitten painoin valkola-

kin päähäni, suunnitelmani oli hyvin selkeä. Olin ajatellut lähteä opiskelemaan historiaa. Hain historian laitokselle kolmessa yliopistossa. En päässyt. Sain kuitenkin opiskelupaikan fysiikan laitoksella. Lähdin opiskelun sijaan armeijaan välivuotta viettämään. Armeijan jälkeisen kevään luin uudelleen pääsykokeisiin. Hain neljään yliopistoon historian laitokselle. En päässyt. Aloitin fysiikan opinnot. Luin kuitenkin lähinnä historian pääsykokeisiin. Yritin kolmannen kerran. En päässyt. Kelan voudin koputtaessa ovelle sisuunnuin ja aloitin oikeasti fysiikan opiskelut. Löysin matematiikan kauneuden, vaihdoin opiskelijaksi matematiikan laitokselle ja hain opettajankoulutukseen, enkä sen koommin ole taakseni vilkuillut. Löysin samalta tieltä työn, kutsumuksen ja jopa puolison.

Keväällä keskustelin erään naapurikunnan lukion rehtorin kanssa. Ja tämä on tosi tarina. Kysyin häneltä, mikä hänen opetusaineensa olikaan, kun en sitä tiennyt. Historia. Hän aloitti kertomuksen: ”Hain aikoinaan lukion jälkeen fysiikan opiskelijaksi.

En päässyt. Pääsin kuitenkin yllättäen historian laitokselle.” Tarina oli peilikuva omasani. Koeta siinä nyt löytää sitten syvempiä merkityksiä sattuman tuotoksista.

Hyvän elämän voi elää monella tavalla. Merkityksen elämälleen löytää monesta eri suunnasta.

Hyvä abiturientti. Yritä löytää uusia vaihtoehtoja, uusia näkökulmia. Mieti omia vahvuksiasi, mutta myös heikkouksiasi. Voisiko heikkoudet kääntää vahvuuksiksi? Tarvitset

seikkailumieltä elämän merellä.

Kokeile epätodennäköisempää ratkaisua, kun toivomasi tie nousee pystyyn. Parhaat päätökset syntyvät, kun mieli on tyyni ja on avoin uudelle. Älä kuitenkaan anna kenenkään painostaa sinua.

Elämän eläminen on vaivan väärti. Vivere necesse est.

Sinua vanhempi, huoltaja, haluan ohjeistaa yhdessä asiassa.

Nauti tänään juhlapäivästä. Olet tukenut häntä koko hänen elämänsä ajan. Otit kiinni, kun ensimmäiset askeleet olivat horjuvia. Vasta hiljattain oli ensimmäinen jännittävä päiväkotipäivä. Aivan kuin eilen haitte ruusun eskarin keväthuhlasta. Nyt hän on muutaman hetken kuluttua ylioppilas. Sinun tehtäväsi on edelleen tukea. Sinun tärkein tehtäväsi on neuvoa, mutta antaa silti nuoren tehdä omat valintansa. Uskaltaa päästää irti – siivet kantavat kyllä.

Kesä on koittamassa, ja lomakin suunnilleen kaikille, mutta toisten loma tulee kestämään pidempään kuin toisten; omasta ja henkilökuntamme puolesta haluan toivottaa hyviä eläkepäiviä englannin ja ranskan lehtori Eero Jussilalle. Olet viihtynyt täällä pitkään, et ole pelännyt tarttua uuteen, ja oletpa saanut tämänkin tietotekniikan opettajan tuntemaan välillä olonsa pysähtyneeksi ja vanhanaikaiseksi.

Ja Enterin torvet jäävät nyt myös yhtä henkilöä vajaaksi! Kiitos ansiokkaasta palveluksestasi Sipoon lukion hyväksi.

Hyvää ja rentouttavaa kesää meille kaikille.

Kevään 2024 ylioppilaat

- *Aarnikallio Nea*
- *Aho Emilia*
- *Alatalo Pyry*
- *Berghäll Ida*
- *Bergström Pinja*
- *Hakkarainen Veera*
- *Heinämäki Anton*
- *Helenius Veera*
- *Hämäläinen Jonathan*
- *Hämäläinen Siiri*
- *Ikävalko Justus*
- *Ikävalko Samu*
- *Isometsä Otto*
- *Jauhainen Aleksi*
- *Jefimoff Eetu*
- *Kaas Tessa*
- *Kaasalainen Aaro*
- *Kankare Juho*
- *Karjaluoto Joonas*
- *Kenakkala Konrad*
- *Kinnunen Minka*
- *Kinnunen Petrus*
- *Korpimäki Lauri*
- *Kylänpää Veeti*
- *Kärki Eeli*
- *Lokkinen Katariina*
- *Melkas Aune*
- *Metsoila Laura*
- *Murtoniemi Iida*
- *Myyryläinen Matti*
- *Mäntysaari Iivari*
- *Nykänen Samuel*
- *Parpala Raafael*
- *Parviainen Suvii*
- *Pekkarinen Jooa*
- *Pennanen Viljo*
- *Pokkinen Eino*
- *Rajamäki Vanessa*
- *Saastamoinen Lasse*
- *Sahi Jenni*
- *Salmi Otso*
- *Sihvo Tilda*
- *Stepanoff Miisa*
- *Suvitaival Antti*
- *Tagel Airon*
- *Tanner Onni*
- *Torpo Leo*
- *Tuisku Martín*
- *Tuoma Miko*
- *Turan Melisa*
- *Törmä Tomas*
- *Vahvaselkä Anni*
- *van Dijken Ella*
- *Virtanen Eetu*
- *Yli-Iikka Vilma*

1000 € Teknologiateollisuuden 100-vuotissäätiö

- **Otso Salmi**

erinomaisesti suoritetusta ylioppilaskirjoitusten pitkän matematiikan kokeesta

5 x 200 € Oy Lival Ab

- **Vilma Yli-Illka**

kielten ahkerasta opiskelusta

- **Minka Kinnunen**

sosiaalista vastuuta koskevien kysymysten edistämisestä

- **Anni Vahvaselkä**

tekniikkaosaamisesta ja innovaatiokyvykkyydestä

- **Leo Torpo**

toimimisesta suvaitsevaisuuden edistämiseksi ja kaikenlaista syrjintää vastaan

- **Lauri Korpimäki**

osaamisesta taloustieteeseen ja yritystoimintaan liittyvissä aiheissa

200 € HMK:n Stipendi opiskelija-ryhmälle

- **Aune Melkas ja Vanessa Rajamäki**

Sipoon lukion alumnien jakama stipendi, joka jaetaan lukiossa muodostuneelle ystäväryhmälle, joka on osoittanut mm. kaikkien huomioonottamiskykyä, ryhmähenkeä, käytöstapoja ja elämänmyönteisyyttä.

6 x 100 € Sipoon Säästöpankkisäätiö

- **Aatu Airaksinen**
- **Aapo Hämäläinen**
- **Iida Innala**
- **Antto Ulkuniemi**
- **Eetu Virtanen**
- **Valo Warme**

myönteisestä asenteesta koulutyöhön ja menestyksestä opinnoissa

4 x 100 € VisitEDUfinn Ltd.

- **Kasper Eronen**
- **Onni Hyväri**
- **Eero Jääskeläinen**
- **Aava Litmanen**

kansainvälisyydestä kiinnostuneelle opiskelijalle

3 x 100 € Sipoon suomalainen seurakunta

- **Lumina Huotari**
- **Laura Metsoila**
- **Nooa Tornberg**

uskonnon reaaliaineen kirjoittamisessa osoittamasta taidosta tai lukion uskonnon opintojaksojen suorittamisesta osoittamasta lahjakkuudesta, taidosta ja harrastuneisuudesta

2 x 100 € Arla Oy Ab

- **Tessa Kaas**
- **Myy Saumala**

osoitetusta oivaltavuudesta ja luovuudesta koulun arjessa sekä eri oppiaineissa

2 x 100 € Lions Club Sibbo-Sipoo

- **Emilia Aho**
- **Matilda Ryyppö**

yhteistyökyyvystä ja menestyksestä opinnoissa

2 x 100 € K. Hartwall Oy Ab

- **Justus Ikävalko**

matemaattisesti lahjakkaalle opiskelijalle

- **Siiri Hämäläinen**

äidinkiessä menestyneelle opiskelijalle

100 € Pohjola-Norden, Sipoo (Pohjola-Norden i Sibbo rf.)

- **Aino Saarnio**

kiinnostuksesta pohjoismaisiin kieliin ja nordismiin

100 € Sipoon yrittäjät ry

- **Sami Raila**

opiskelijalle, joka on osoittanut yrittäjähenkisyyttä

2 x 60 € Lions Club Sipoonjoki

- **Eedit Eklund**

Jessica de la Rosa Zorita

vuoden aikana osoitetusta yhteistyökyyvystä, digitaidoista tai erityisosaamisesta taitoja taideaineissa

50 € Sipoon Sanomat

- **Iida Murtoniemi**

ansioistaan äidinkielen ja kirjallisuuden osajana

3 x 30 € Sipoon taiteilijat ry.

- *Iida Murtoniemi*
- *Viljo Pennanen*
- *Vanessa Rajamäki*

aktiivisuudesta kuvataiteessa

2 x 100 € Varuboden-Osla, lahjakortti

- *Katariina Lokkinen*
- *Iivari Mäntysaari*

kolmannen vuosikurssin opiskelijalle, joka on osoittanut positiivista asennetta koulutyötä kohtaan

2 x 60 € Nordea, Porvoo, lahjakortti

- *Jon Kölhi*

yhteistyökyyvystä ja menestyksestä opinnoissa

- *Ronja Suortti*

positiivisesta asenteesta ja vastuunkannosta kouluyhteisön yhteenkuuluvuuden edistäjänä

6 x 30 € Opiskelijakunnan Hyvä kaveri -stipendit

- *Aatu Airaksinen*
- *Sini Heikkinen*
- *Jon Kölhi*
- *Valo Warme*
- *Jenni Sahi*
- *Melisa Turan*

2 x 30 € Sipoon hyvinvointikeskus lahjakortti

- *Vilma Berghäll*
- *Laura Külm*

koulun yhteishengen vahvistamisesta

LEHTI- JA KIRJASTIPENDIT

Uusiouutiset yhteistyökumppaneineen, Uusiolehti

- *Aapo Hämäläinen*

kiinnostuksesta ympäristönsuojeluun ja käytännön toiminnasta yhteisen ympäristön hyväksi

Long Play -vuosikerta yhteiskunnallisesti valveutuneelle kirjoittajalle

- *Lauri Korpimäki*

yhteiskunnallisesti valveutuneelle kirjoittajalle

Suomen Kuvalehti -vuosikerta

- *Tomas Törmä*

menestyksestä ja kiinnostuksesta yhteiskunta-opin ja historian opintoihin

Sipoon Luonnonsuojelijat ry, kirjpalkinto

- *Lasse Saastamoinen*
- *Tilda Sihvo*

biologian opinnoissa hyvin menestyneelle ylioppilaalle

Suomalaisen kirjakaupan kirjapalkinto

- *Laura Kivi*
- *Ruusua-Maria Saarinen*
- *Onni Ylirisku*

kuvataiteen opinnoissa hyvin menestyneelle ylioppilaalle

englannin opettajien kirjastipendi

- *Siiri Hämäläinen*
- *Tessa Kaas*
- *Anni Vahvaselkä*

menestyksestä englannin ylioppilaskokeessa

Pohjola-Norden, kirjapalkinto

- *Ida Berghäll*

ruotsin kielen opinnoissa menestyneelle opiskelijalle.

Pohjola-Norden on kansalaisjärjestö, joka edistää pohjoismaista yhteistyötä ja tekee Pohjoismaita tunnetuksi Suomessa.

Sverigekontakt i Finland, kirjapalkinto

- *Pinja Bergström*

menestyksestä ja kiinnostuksesta ruotsin kielen opintoihin

Lämpimät onnitellut
stipendin saajille
ja sydämelliset
kiitokset kaikille
lahjoittajille!

HYVÄÄ KESÄÄ!

SIPOON LUKIO

Iso Kylätie 14, 04130 Sipoo
sipoo.fi/sipoonlukio